

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til normeringslov for finansåret 1963-64.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 115) findes i tidenden sp. 4438, lønningsudvalgets betænkning i tillæg B. sp. 541).

Der var stillet 10 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 116) findes i tidenden sp. 4438, lønningsudvalgets betænkning i tillæg B. sp. 541).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Holger Eriksen: Under første behandling blev der af partiet de uafhængige ved det ærede medlem hr. Grøndahl rettet en henstilling til lønningsudvalget om grundigt at undersøge normeringslovforslagets enkelte poster. Jeg kan ikke sige, om der er taget hensyn dertil, eftersom udvalget kun har haft et eneste møde, hvilket jo imidlertid ikke hindrer, at de enkelte medlemmer af udvalget har foretaget en sådan gennemgang.

Derimod kan jeg sige, at kravet af to grunde forekommer mig urimeligt. For det første fordi normeringslovforslaget rummer 785 enkelte numre, hvorfor det ville være uoverkommeligt eller i hvert fald kræve en meget lang tid at gennemgå det i enkeltheder. Normalt bruger lønningsrådet 10 à 15 langvarige møder for at komme det hele igennem, og lønningsudvalget ville næppe kunne gøre det hurtigere. Jeg indrømmer, at det er et svagt argument, hvis en gen-

nemgang virkelig var nødvendig, men her kommer jeg til min anden grund, nemlig den, at et forslag til normeringslov vel nok formelt fremtræder som, men ikke reelt er et regeringsforslag. Det er frugten af de omtalte forhandlinger i lønningsrådet, hvor foruden de 4 partier såvel tjenestemandorganisationerne som administrationen er repræsenteret, og hvor man har forhandlet sig til enighed om de enkelte poster.

Hvis det ærede medlem hr. Grøndahl så vil hævde, at det er en dyr enighed, må jeg henvise til, at merudgiften er beregnet til små 7 mill. kr. af en samlet lønningsudgift på ca. 1,3 milliard kr. Her er der ikke tale om lønstigninger i procenter, men kun i meget små promiller. Af ca. 7 mill. kr. falder kun ca. 1 mill. kr. på oprykninger, altså mindre end 1 promille. Jeg må rette en tak til de forskellige tjenestemandorganisationer, som har affundet sig dermed og derved vist deres forståelse af den økonomiske situation. De 6 mill. kr. skyldes nyansættelser, og jeg kan forsikre, at lønningsrådet ikke går med til sådanne, uden at deres nødvendighed er behørigt dokumenteret.

Der foreligger her til anden behandling en række ændringsforslag til normeringslovforslaget, ændringsforslag, der dels er foranlediget af den administrative deling af arbejds- og socialministerierne, dels af sammenlægningen af sparekassetilsynet og banktilsynet, dels af det udvidede arbejde, som monopoltilsynet vil få i den kommende tid. Endelig er der et par små ændringer, der er kommet til, efter at lovforslaget var sendt i trykken. Alle ændringsforslag er enstemmigt tiltrådt af lønningsudvalget med undtagelse af det ændringsforslag, der vedrører monopoltilsynet, og over for hvilket venstre og de konservative af principielle grunde forbeholder sig deres stilling.

En række henvendelser til lønningsudvalget har man måttet afvise: for navigatørernes og maskinmestrenes vedkommende, fordi man ikke mener, at udviklingen på nærværende tidspunkt giver grundlag for at ændre de hidtil fulgte lønmæssige linjer, og for Ministerialforeningens vedkommende fordi kravene omfatter generelle forhøjelser af meget vidtgående karakter.

Ministerialforeningens krav var følgende: lønningsancienniteten for 19.—24. lønnings-

[Holger Eriksen.]

klasse skulle ikke som nu beregnes fra ansættelsesdatoen, men fra datoen for kandidateksamen. Den nævnte lønningsklasse skulle oprykkes med et alderstillæg. Et antal stillinger som sekretærer, fuldmægtige og ekspeditionsssekretærer skulle normeres som assisterende kontorchefer med et bestillingstillæg på 3.000 kr. Stillingerne som kontorchefer i centraladministrationen skulle omnormeres fra 26. til 27. lønningsklasse, og der skulle tildeles tjenestemænd i centraladministrationen et bestillingstillæg på 6.000 kr. for kontorchefklassen, 9.000 kr. for 28. lønningsklasse og 10.800 kr. for 29. lønningsklasse. For dem, der ikke er kendt med lønningslovens mysterier, tilføjer jeg, at bestillingstillæg udbetales med et tillæg på, så vidt jeg husker, i øjeblikket 135 pct. Departementschefer skulle derefter have et tillæg på godt og vel 25.000 kr.

I sandhedens interesse må jeg oplyse, at det blev anført, at foreningen ikke lagde lige stor vægt på alle kravene. Alligevel tror jeg, at jeg vil få medhold hos de allerfleste, når jeg siger, at disse krav er udtryk for meget ringe realitetssans. Naturligvis har enhver organisation ret til at rejse krav, også ret til at rejse urimelige krav, men kravene kan være af en sådan karakter, at de ikke kan tages alvorligt. Det, der blev lagt mest vægt på, var kravet om den nye anciennitetsberegning, og der henvistes her til lønningsreglerne for de overenskomstansatte; men hvad deres løn angår, blev den i sin tid omhyggelig afvejet i forhold til de tjenestemandsansattes, således at man ikke kan plukke en enkelt del ud af overenskomsten og overføre den på de tjenestemandsansatte.

Jeg anbefaler på mit partis vegne samtlige ændringsforslag til normeringslovforslaget til vedtagelse.

Ib Thyregod: Ved første behandling havde mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Viggø Hauch, ingen bemærkninger at gøre til det foreliggende normeringslovforslag, og heller ikke jeg har i dag, hvor det ærede medlem er forhindret i at være til stede, særlige bemærkninger til selve lovforslaget. Derimod vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger til ændringsforslag nr. 5, der er stillet af finansministeren og tiltrådt af et flertal

i udvalget, et ændringsforslag, som vedrører monopoltilsynet.

Det forholder sig jo sådan, at ved den helhedsløsning, som nu er gennemført — og i forbindelse hermed lovene om indseende med priser og om pris- og avancestop — er der pålagt monopoltilsynet en række nye opgaver. Det blev med rette fremhævet ved behandlingen af denne lovgivning, at det var på meget, meget kort tid, man her gennemførte en så indgribende ændring af selve monopoltilsynets struktur, og pålagde dette helt nye opgaver, når man betænker, at selve monopolloven havde et langvarigt kommissionsarbejde bag sig, inden monopoltilsynet blev indført. Jeg kan i denne forbindelse tilføje, at det er jo heller ikke lykkedes under udvalgsbehandlingen af de nye lovændringer at opnå en redegørelse fra monopoltilsynet om tilsynets syn på dette spørgsmål.

Der foreligger jo her en helt ny opgave for monopoltilsynet. Man skal administrere den lovgivning, der her er tale om; der skal formodentlig sendes kontrollører ud, og der skal ansættes en række embedsmænd, måske ikke som egentlige embedsmænd, men som honorarlønnede, som skal varetage de opgaver, som følger af disse love.

Når vi har taget forbehold over for dette ændringsforslag, er det ud fra vort principielle standpunkt til helhedsløsningen og til lovene om indseende med priser og om pris- og avancestop. Det ændringsforslag, som foreligger her, ser jo ret beskedent ud — det drejer sig alene om en kontorchefstilling og en overassistentstilling og de deraf følgende ændringer — men vi ved jo meget vel, at dette som konsekvens vil medføre ansættelse af en lang række honorarlønnede på anden basis senere. Dertil kommer så det spørgsmål, om man — idet vi jo efter de udtalelser, der blev fremsat ved førstebehandlingen af disse lovforslag, må gå ud fra, at det er noget relativ midlertidigt — virkelig anser det for nødvendigt at foretage den opnormering, som her foreslås. Men det er altså navnlig konsekvenserne og det principielle standpunkt, der medfører, at vi har taget det standpunkt, jeg her har nævnt.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at spørge den højtærede finansminister, om der kan ventes noget nærmere om, hvilket

[Ib Thyregod.]

omfang det nye kontor i monopoltilsynet vil få, hvor mange der vil blive ansat, hvilke opgaver de skal have, og hvilke udgifter der vil være forbundet dermed.

Jeg skal altså på mit partis vegne anbefale de foreliggende lovforslag, men vi kan ikke medvirke til gennemførelsen af ændringsforslag nr. 5 til normeringslovforslaget.

Thestrup: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Baagø ikke har kunnet være til stede, skal jeg på mit partis vegne anbefale de foreliggende lovforslag og ændringsforslagene med undtagelse af ændringsforslag nr. 5 til normeringslovforslaget om forøgelsen af antallet af stillinger i monopoltilsynet. Jeg kan vedrørende dette ganske slutte mig til det, der er sagt af det ærede medlem hr. Ib Thyregod.

Grethe Philip: Der er i lønningsrådet som nævnt allerede foretaget en meget nøje afvejning dels af betimeligheden af de nye og omnormeringer af tjenestemandstillinger, der er foreslået, dels af de konsekvenser, de må forventes at få for andre stillinger. I lønningsudvalget har man ment, at der med denne forudgående grundige behandling skal meget ekstraordinære forhold til for at berettige til ændringer i de af finansministeren fremsatte lovforslag, og vi har ikke fra mit partis side ment, at de henvendelser, der er sket til udvalget fra forskellig side, har været af en sådan karakter, at de kunne føre til forslag om ændringer i lovforslagene.

I anledning af en henvendelse til lønningsudvalget fra Dansk Socialrådgiverforening om yderligere advancementsstillinger vil jeg dog gerne benytte lejligheden til at sige, at jeg tidligere her i folketinget er gået ind for, at der burde skabes mulighed for advancementsstillinger for socialrådgivere i særligt kvalificerede stillinger. Jeg har derfor med glæde i det sidste par år medvirket i lønningsrådet til, at dette synspunkt er trængt igennem og har givet sig udslag i en række opnormeringer for særligt betroede eller krævende stillinger. Det åbner nye perspektiver for et efter min mening meget vigtigt socialt uddannelses- og arbejds-

område. Men naturligvis gælder det her som overalt, at der i hvert enkelt tilfælde må ske en nøje afvejning af den enkeltes kvalifikationer og arbejdsopgavernes karakter i relation til andre stillinger og arbejdsområder.

Jeg skal ikke gøre bemærkninger til de enkelte ændringsforslag, som mit parti alle kan tiltræde. Jeg vil blot nævne, at vi i konsekvens af vor tilslutning til de nye prislove, der vil pålægge monopoltilsynet nye arbejdsopgaver, kan tilslutte os den foreslåede ændring af monopoltilsynets normeringer. Mit parti kan anbefale at stemme for samtlige ændringsforslag og ved tredje behandling for normeringslovforslaget i sin helhed, ligesom vi stemmer for lovforslaget om ændringer i tjenestemandsløven.

Morten Lange: Også mit partis ordfører i den foreliggende sag er desværre forhindret i at være til stede i dag. Jeg skal kun komme med nogle ganske sparsomme bemærkninger til disse lovforslag, som jo ikke indeholder radikale ændringer i forhold til, hvad der tidligere har været forelagt.

Man må nok nærmest sige det på den måde, at de mindre opnormeringer og andre forbedringer, der vil ske for tjenestemandene ved disse forslag, må betegnes som sparsomme. Det er måske ikke helt tilfældigt, at der på denne baggrund opstår det, det ærede medlem hr. Holger Eriksen karakteriserer som helt urimelige krav. Det er sommetider, når fremgangene bliver for små, at det bevæger organisationerne og folk i det hele taget til at stille krav, som er så kraftige, at de da i hvert fald kan blive hørt. Jeg tror ikke, man skal lade sig forvirre af, at der måske kan være nogle af disse krav, der er umådeholdne, til ikke at forstå, at det normeringslovforslag, der er fremsat her, er et barberet og beskedent forslag, mens der i adskillige tjenestemandsgupper havde været forventninger om, at bedre resultater skulle kunne opnås.

Før eller senere kommer man til at lave en luksusnormeringslov, ved hvilken man virkelig kommer af med alle de fejltagelser, der er begået i den slags love, fejl, som bevirker, at man må skrive om år efter år for at få dem rettet. På et eller andet tidspunkt bliver man nok nødt til at lave en

[Morten Lange.]

grundig revision for at få rettet fejlene, men jeg har forstået, at det ikke skal være i år. Det ville også være en overraskelse, om den høje regering kom med så bemærkelsesværdigt et initiativ som et plaster på helhedsløsningen, om jeg så må sige. Men lad det være.

Jeg skal derudover bemærke, at ligesom de udmærkede ærede ordførere for venstre og de konservative mener, at de ikke kan stemme for bevillinger af personale til administration af love, som de ikke kan lide, således kan heller ikke vi strække os så vidt. De områder i normeringslovforslaget, som vedrører militæret, vil vi da gerne markere, at vi er modstandere af, ikke fordi vi ikke under officererne nogen løn; det er ikke spørgsmålet, om denne løn er for lille eller for stor, men vi mener simpelt hen, at nogle lønudgifter burde spares. Det er det høje ting bekendt med, ganske vist, men vi vil dog ikke undlade at markere det denne gang. Tilsvarende mener vi, at det er korrekt og i overensstemmelse med vor holdning til finansloven, at vi afholder os fra at stemme for de bevillinger, som vedrører ansatte i civilforsvaret.

Med disse formodentlig ikke overraskende bemærkninger kan jeg i øvrigt tilsiige vor velvillige behandling til de foreliggende lovforslag.

Grøndahl: Betænkningen vedrørende disse lovforslag fremkom kun fire dage efter første behandling, og lønningsudvalgets eneste møde, hvor betænkningen selvfølgelig blev skrevet — og andre møder har, så vidt jeg er orienteret, ikke været afholdt — kan jo kun have været af formel karakter.

Normeringslovforslaget indeholder sammen med ændringsforslagene nu lige ved 800 punkter, og dette sammenholdt med det kun ene møde i lønningsudvalget, må vel betyde, at lønningsudvalget — bortset fra venstres og de konservatives holdning til ændringsforslag nr. 5 — går fuldstændig ind for lønningsrådets stillingtagen. Dette

beklager jeg, da det betyder, at samtlige repræsenterede partier i lønningsudvalget hermed giver grønt lys for den lønglidning, der finder sted ved opnormeringerne i normeringsloven. Det samme gælder vedrørende lønningslovforslagets § 1, nr. 3, 5 og 6. En sådan lønglidning kan de uafhængige ikke støtte.

Et lyspunkt var der dog fra lønningsudvalgets ene møde, idet udvalget har sagt nej til yderligere krav fremsat fra flere deputationers side, ligesom der er blevet givet afslag på skriftlige krav. Regeringens helhedsløsning gav udtryk for, at der var så og så meget at fordele i de næste to år, og at det, der var at fordele, skulle komme de lavtlønnede til gode, også statens tjenestemænd. Tjenestemændene har dengang for de næste to år fået det, som landets økonomi tillod, og alligevel kommer den højtærede finansminister her med forslag, der belaster statsbudgettet med ca. 7 mill. kr., og hvoraf vel noget over 1 mill. kr. går til opnormeringerne. Hvis tjenestemændene efter lønningsloven af 1958 har krav på disse opnormeringer, skal de selvfølgelig også have dem. Har de imidlertid ikke krav på disse opnormeringer, skal de lige så selvfølgelig ikke have dem.

Da den højtærede finansminister indkaldte bidrag til normeringsloven for 1963-64 fra de forskellige administrationsgrene, burde der under hensyn til landets økonomiske situation i denne indkaldelses punkt 2 have stået følgende: Forslag om bestående tjenestemandsstillingers oprykning til højere lønningsklasse kan ikke forventes optaget på lovforslaget. Derved ville der være sat en forsvarlig bom for den lønglidning, der nu vil fremkomme på dette felt, og som utvivlsomt senere af organisationslederne vil blive brugt som løftestang for yderligere krav.

Jeg er udmærket klar over, at det er en yderst vanskelig og krævende post, den højtærede finansminister beklæder, en sand uriaspost; men i den nuværende situation er det af afgørende betydning, at vi har en

[Grøndahl.]

finansminister, der helt kan se bort fra sin medfødte venlighed og hårdt og bestemt sige nej ikke alene ved hoveddøren, men sandelig også og ikke mindst ved bagdøren.

Med hensyn til ændringsforslagene til normeringslovforslaget kan vi medvirke til gennemførelse af nr. 4, 6, 9 og 10, men vi kan ikke stemme for ændringsforslagene nr. 1, 2, 3, 5, 7 og 8, som efter vor formening vil medvirke til længelidning.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg vil gerne takke lønningssudvalget for tilslutningen til de foreliggende lovforslag og de stillede ændringsforslag.

Jeg kan ganske deltage i det ærede medlems hr. Holger Eriksens tak til tjenestemandorganisationerne for — det kan vi jo godt sige — den resignation, de ved denne lejlighed har vist. Det ærede medlem omtalte Ministerialforeningens henvendelse til lønningssudvalget. Det er formentlig ikke nogen hemmelighed, jeg røber, når jeg siger, at jeg naturligvis forinden havde fået en tilsvarende henvendelse og også afvist de stillede krav som absolut uantagelige — ikke mindst i den situation, hvori vi befinder os. Det udelukker naturligvis ikke, at der kan være enkelte af de betragtninger, der er gjort gældende af Ministerialforeningen, som kan fortjene en nærmere overvejelse.

Jeg skal ikke gå ind på de forbehold, der er taget over for ændringsforslag nr. 5 til normeringslovforslaget, idet jeg for mit vedkommende kan nøjes med at henvise til den motivering, som er givet i betænkningen.

Det ærede medlem hr. Ib Thyregod stillede mig i den forbindelse det spørgsmål, om jeg kunne give oplysninger om det antal personer, som ville blive antaget i monopoltilsynet, og om merudgifterne i anledning af den reviderede prislovgivning. Jeg er ikke i stand til på stående fod at give disse oplysninger, men skal prøve, om det er muligt at fremskaffe dem til tredje behandling.

Må jeg til det ærede medlem hr. Morten Lange sige, at jeg kan give ham ganske ret i, at der var ingen overraskende betragtninger i hans tale. Der var så lidt over-

raskende, at der ikke er noget for mig at svare på.

Til det ærede medlem hr. Grøndahl skal jeg sige, at det forekommer mig at være en helt forkert betragtning at kalde det, der sker ved normeringsloven, for længelidning. Det er de naturlige justeringer, som må finde sted, og som er forudsat i tjenestemandsløvgivningen, så jeg synes, at det ærede medlem ser helt forkert på disse ting. Hertil kan jeg godt føje, at vi netop har været meget tilbageholdende ved dette års normeringslov, ligesom vi for øvrigt også var det ved sidste års; men at sætte tingene helt i stå på dette område anser jeg for umuligt.

I øvrigt må jeg naturligvis takke for de pæne ord, det ærede medlem sagde til mig, og for hans venlige opfordring til mig om at sige nej ikke alene ved hoveddøren, men også ved bagdøren. Det er naturligvis et godt råd, som jeg skal prøve at skrive mig bag øret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Man foretog først afstemning vedrørende forslag til normeringslov for finansåret 1963-64.

Ændringsforslagene nr. 1-4
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
vedtoges med 68 stemmer mod 34; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslagene nr. 6-8
vedtoges uden afstemning.

Der foretoges delt afstemning over § 1 i den ændrede affattelse.

§ 1, løbenumrene 107-119,
vedtoges enstemmigt med 97 stemmer; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

§ 1, løbenumrene 519-568,
vedtoges med 97 stemmer mod 6; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

§ 1 i øvrigt

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 10 og § 3, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Derpå foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændringer i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om bispeembeders besættelse og om adgang til stiftsbåndsløsning.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 131) findes i tidenden sp. 4466).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 121) findes i tidenden sp. 4473).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om børne- og ungdomsforsorg. (Om udskydelse af revision).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 128) findes i tidenden sp. 4475).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.